

17.10.2014

17. október - Svetový deň boja proti chudobe

Dnes si pripomíname Svetový deň boja proti chudobe. Oficiálne bol tento deň uznaný Organizáciou spojených národov v roku 1992. MPSVR SR sa do boja proti chudobe systematicky zapája a sleduje cieľ zvyšovania, resp. neznižovania životnej úrovne ľudí na Slovensku.

Prístupy k zníženiu rizika chudoby tvoria široký komplex opatrení, zákonov a projektov, a to od poskytovania finančných transferov pre zvýšenie príjmu, zníženie výdavkov až po priame opatrenia aktívneho začleňovania, ktoré podporujú prístup k zamestnaniu, vzdelávaniu a aktívnej participácii na spoločenskom živote. Inak povedané, rezort práce pretavuje do reality jeden z dôležitých cieľov vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR, a tým je vytváranie predpokladov pre zvyšovanie kvality života občanov.

V prvom rade je to úprava minimálnej mzdy, ktorá sa zvýši od januára budúceho roka a to z 352 na 380 €. Toto historicky najvyššie zvýšenie sleduje cieľ zabezpečiť, aby suma minimálnej mzdy zamestnancovi garantovala vyšší čistý príjem, než predstavuje hranica rizika chudoby. Podľa výsledkov štatistického zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností EU SILC, zverejneného Štatistickým úradom Slovenskej republiky v júli 2014, hranica rizika chudoby za rok 2013 v prípade jednočlennej domácnosti predstavovala 337 eur mesačne.

Treba spomenúť napríklad aj zmeny dôchodkového systému, v ktorom pristúpilo MPSVR SR k posilneniu solidarity medzi dôchodcami s nadpriemernými dôchodkami a dôchodcami s podpriemernými dôchodkami, ako aj vianočný príspevok k dôchodku. Táto mimoriadna sociálna dávka je dielom prvej vlády Roberta Fica. Dôvodom na jej zavedenie bolo zmiernenie sociálnej situácie starobných a invalidných dôchodcov.

Špeciálnou prioritnou kategóriou je politika zamestnanosti. Realizujeme projekty v rámci Národného programu reforiem zamerané na prekonávanie rizika chudoby predovšetkým v oblasti aktívnej podpory trhu práce. Považujeme za nevyhnutné i naďalej pokračovať v programoch a projektoch na zlepšenie prístupu k zamestnaniu znevýhodnených skupín, podporovať konkurencieschopnosť zvyšovaním zručností a adaptability pracovnej sily, ktorá bude reagovať na potreby trhu práce, posilniť aktivačné schémy najmä pre pracovníkov s nižšou kvalifikáciou vrátane osobného poradenstva, intenzívnej rekvalifikácie, dotovaných zamestnaní, ako aj grantov pre samostatne zárobkovo činné osoby. Pri tvorbe a uplatňovaní regionálnych politík zameraných na podporu rastu zamestnanosti kladieme dôraz na zabezpečenie efektívnej spolupráce s mestami, obcami a so samosprávnymi krajinami.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny sa venuje aj strategickým, koncepčným i legislatívnym zmenám zameraným na zlepšenie životnej situácie rodín s deťmi, a to aj s využitím finančných prostriedkov ESF a účelnejším využitím finančných prostriedkov štátneho rozpočtu. Do života uvádzame novelu zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Cieľom jej základného nastavenia je v čo najväčšej miere a dôslednejšie zabezpečiť lepšiu adresnosť, vyššiu motiváciu a odmeňovanie tých, ktorí sa snažia zabezpečiť si príjem vlastnou prácou hoci aj za nízku mzdu.

Pozornosť sústredíme aj na špecifické cieľové skupiny žien, ktoré sú vo zvýšenom riziku ohrozenia chudobou. Rodové rozdiely v zárobkoch spôsobujú, že najmä ženy na čele jednorodičovských rodín, ako aj samostatne žijúce ženy a vdovy v dôchodkovom veku, patria k najviac zraniteľným skupinám. MPSVR preto v rámci predkladanej Celostátnej stratégie rodovej rovnosti na roky 2014-2019 a zodpovedajúceho akčného plánu osobitne navrhuje opatrenia pre túto cieľovú skupinu. V neposlednom rade sú to aj opatrenia na zosúladenie rodinného a pracovného života, a to pripravovaným projektom na podporu starostlivosti o deti a flexibilných foriem práce pre matky malých detí.

Okrem toho sa v rámci programového obdobia na roky 2014 – 2020 uchádzame o finančné prostriedky ESF, ktorých použitie upriamime aj na zabezpečenie dostupnosti a kvality sociálnych služieb napr. uskutočňovaním opatrení Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti, vytváraním širších predpokladov pre zlepšenie prístupu zraniteľných skupín ku školskému a predškolskému vzdelávaniu. Ako príklad je možné uviesť v súčasnosti už realizovaný Národný projekt Komunitné centrá. Jeho hlavným cieľom je podpora sociálnej inklúzie a pozitívnych zmien v komunitách s osobitným dôrazom na marginalizované rómske komunity. Výsledkom projektu bude k decembru 2015 najmä rozšírenie výkonu sociálnej a komunitnej práce prostredníctvom komunitných centier.

Jedným z projektov, ktorý sa taktiež v súčasnosti v praxi uplatňuje, a je spolufinancovaný aj zo zdrojov ESF, je Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach zameraný na riešenie naliehavých problémov a potrieb predovšetkým obyvateľstva najviac ohrozeného chudobou a sociálnym vylúčením, ďalej projekty na podporu osamostatnenia sa mladých dospelých po ich odchode z detského domova, na schopnosť samostatne sa živiť, udržať si bývanie, nájsť pracovné uplatnenie, na uľahčenie vstupu na trh práce, ako aj celý rad ďalších projektov určených pre ľudí s príjmom pod hranicou chudoby, bezdomovcov, mladých dospelých po ukončení ústavnej starostlivosti, rizikové skupiny detí a mládeže, občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, osamelých ľudí odkázaných na pomoc a pod.